

# Sool ja valgus, eeskuju ja õpetus

Artikkel tänase maailma vajadusest lootuse järele, mida toob Kristus. „Selleks, et külvata eeskuju soola ja hea õpetuse valgusega optimismi, peame me õppima lugema sündmusi usu objektiivsusega.”

11.02.2017

*Teie olete maa sool. Aga kui sool läheb läägeks, millega saab siis teha seda soolaseks? Ei see kõlba enam millekski muuks kui visata inimeste jalgade tallata. Teie olete maailma*

*valgus. Ei saa jääda märkamatuks linn, mis on mäe otsas. Ega süüdata ka lampi ja panda vaka alla, vaid lambijalale, nii et selle valgus paistab kõigile majasolijatele. Nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad teie häid tegusid nähes ülistaksid teie Isa, kes on taevas. [1]*

Kristuse õpetuse edasi andmiseks ei piisa üksnes sõnadest. Selleks, et valgustada teisi maailma valgusega, peame me esmalt näitama teistele oma eeskuju soola.

See, mis esimesed kristlased pöörduma pani, ei olnud mitte uudne õpetus, vaid nende inimeste elu, kes seda õpetust ellu viisid. See, mis neid esmalt köitis, oli see sool, elu, pühadus, käitumine, mida oli kujundanud armastus. Hiljem, köidetuna sellest rõõmust ja rahust, avasid nad endid õpetuse valgusele selleks, et siseneda armu

müsteeriumi, mis hingestab  
kristlikku elu.

Niisugune tee meelitamaks inimesi  
Kristuse valgusesse, on jätkuvalt  
efektiivne. Pessimismi korruptsiooni  
ja lootusetuse ennetamiseks on  
vajalik kristlase käitumise soola  
kohalolu. Selliste inimeste ligiolu, kes  
on elurõõmsad ja optimistlikud ning  
võimelised oma rõõmu põhjendama,  
võimaldab paljudel teistel elada  
aktiivse lootusega, et nad jõuavad  
õnneni, mis vastab inimsüdame  
igatsustele, langemata kiusatusse  
rahulduda vähemaga.

Kuid üsna mitmed inimesed, kes  
taipavad Kristuse õpetuse  
atraktiivsust, mõtlevad samas, et  
*keegi ei ela tänapäeval niimoodi* või,  
et see on saavutamatu ideaal.

Inimeste teadvuse elustamine  
universaalsest kutsest pühadusele  
seisneb rohkemas, kui väitmises, et  
me kõik võime ja peame saama

pühakuks. Palju olulisem on näidata, et tegelikult, tänasel päeval, praegusel ajal ja hetke olukorras, saab normaalne inimene – samasuguste vigade ja nõrkustega nagu iga teine – elada oma ristimisel saadud kutsumust terviklikult, isegi paganlikus ühiskonnas.

Kui oluline on, et oleks mehi ja naisi, kes oma igapäevases elus toidaksid Kristuse rahu ja rõõmuga lootust saavutada elu, mis on siin, maa peal, õnnelik – nii kannatuste, kui rõõmu keskel – rõõmuga, mis saab täielikuks taevas!

Kristluse algusest alates on paljude meeste ja naiste pühadus olnud sool ja valgus erinevates keskkondades. Suurem osa sellistest inimestest ei ole olnud teadlikud selle jälje suurusest, mille nad on jätnud, kuid nad on otsustavalt panustanud tervete põlvkondade eemal

hoidmisesse pessimismi  
korruptsioonist.

Opus Dei on üks Jumala instrumente  
laiendamaks Kristuse Hea Sõnumi  
lootust. Lootuse külvamine on  
fundamentaalne osa Kiriku  
missioonist ja järelikult ka meie  
apostellikust missioonist. Jumal on  
tahtnud Opus Dei'd sellisena, et selle  
liikmed oleksid tõhus sool ja valgus.  
Püha Josemaría ütles: „Õpetaja soovi  
järgi tuleb sul olla – just selles  
maailmas, kus me elame, ning igas  
inimtegevuses – sool ja valgus.  
Valgus, mis valgustab inimeste  
südameid ja meeli; sool, mis annab  
maitset ja kaitseb riknemise eest.  
Seetõttu muutud sa läägeks ja  
kasutuks, kui sul puudub apostellik  
innukus. Sa vead alt teisi inimesi ja  
su elu on mõttetu.” [2]

# Eeskuju sool

*Teie olete sool* . Need Kristuse sõnad ilmuvad Mäejutluses, kohe pärast Õndsakskiitmisi. Vaesus, tasadus, nälg ja janu õigluse järele, halastus, südamepuhtus, rahu tagakiusamistes ja rõõm, – omadused, mis kuuluvad neile, keda meie Issand nimetab õndsateks – on armastuse avaldumised ja identifitseerivad tõeliselt Kristuse jüngreid.

Tavaline elu pakub lõpmatult situatsioone, mis panevad proovile meie kristliku identiteedi, meie lootuse märkideks olemise. Kui me oleme veendunud olema ustavad tõe, kartmata tagajärgi, ja me tõrgume survet käituda pealiskaudselt; kui me teeme mõistmisele ja andestamisele avatud südamega kindla otsuse asetada rahu perekonnas ettepoole oma enesearmastusest, unustades möödunud solvangud; kui me ütleme

isiklikult lahti oma mugavusest, et võita suurem südamevabadus; kui me võitleme vapralt elamaks puhast elu ja teame, kuidas vigu parandada ja uuesti alustada...siis me oleme sool.

Kindlasti pole selline eluviis kuigi levinud ja see võib tekitada mõningates inimestes esmalt üllatust või isegi valestimõistmist. Sel pole tähtsust – õigupoolest, see võib isegi olla märk sellest, et sool ei ole läägeks läinud. Sageli võib see esmamulje – kui seda on silutud armastuse palsamiga, sõbralike suhete ja siira kiindumusega – olla pöördumise algus.

Oluline on elada Jumalale kinnitatud pilguga, usaldades tema isalikku ettehooldust, kartmata inimlikke hinnanguid või valeskandaale, ilma heitumuse või kibeduseta. Vahel näeme me, et mõned inimesed, „avastades, mis on selgelt hea,

uurivad ja vaatlevad seda põhjalikult, püüdmaks leida selle taha peidetud halba.” [3] Või siis pööravad nad asju sel viisil, et isegi õigluse ja ligimesearmastuse teod, soov teisi teenida ja nende hüvangut edendada, panevad neid „solvuma”. [4]

Apostolaadi kiireloomulisus ei jäta meile aega nende hoiakute pärast muretsemiseks. Nagu manitseb püha Paulus korintlasi, ei tohiks miski meid tagasi hoida, sest me oleme valmis, kui vaja, elama *kui eksitajad, ja siiski tõerääkijad; kui tundmatud, ent ometi tuntud; kui surijad - ja ennäe, me elame!; kui karistatud, aga mitte surmatud; kui kurvad, aga ikka rõõmsad; kui vaesed, kes siiski paljusid rikkaks teevad; kui need, kellel ei ole midagi ja kelle pärast on kõik*. [5]

Sellegipoolest on tavaline, et terviklikult kristlik käitumine

tõstatab küsimusi ka heatahtlikes inimestes, kuna uus elu, millest see tunnistust annab, vajab selgitust. Nii paljude kristlike perekondade tunnistus, kes elavad oma usku keset selle elu rõõme ja kurvastusi, juhivad paljusid inimesi küsima, mis on selle rahu ja rõõmu allikas, mis on sellise enesesalgamise põhjus, millest selline soov teenida, isegi ilma käegakatsutavate autasudeta.

Need on mõned küsimused, mis võivad meie kolleegide ja tuttavate peast läbi käia, kuigi võib-olla ei suuda nad neid esialgu välja öelda. Meie sõprus on see, mis võidab nende usalduse; see on vahend, mille abil saavad paljud inimesed – kellele tunnistus heast eeskujust väljakutse esitab – olla vastuvõtlikud heale õpetusele. Sõpruse külvamine on meie maailmas olemise viisi jaoks hädavajalik.

Sõprus on sild eeskuju ja õpetuse, soola ja valguse vahel. Nagu ütles püha Josemaría: „Ela oma tavalist elu. Tööta seal, kus oled, püüdes täita oma kohustusi, viia hästi lõpule ameti- või tööülesanded, arenedes, muutes paremaks iga päeva. Ole ustav, teistega mõistev ja iseendaga nõudlik. Ole suretaja ja rõõmus. Sellest saab sinu apostolaat. Ja ilma, et sa oma puuduste tõttu leiaksid põhjust, tulevad sind ümbritsevad inimesed sinu juurde ja vesteldes loomulikult, lihtsal viisil – töökoha ukse, perekonna kokkutulekul, bussis, jalutuskäigul, kus tahes –, räägite murest, mis on kõikide hinges, kuigi mõnikord ei taha keegi sellest endale aru anda. Kui nad tõeliselt Jumalat otsima hakkavad, mõistavad nad seda paremini.” [6]

## **Hea õpetuse valgus**

Kui hingi liigutab hea õpetus ja neis tähtsates asjades muutuda – või

vähemalt täielikumalt teadma saada  
meie kristliku lootuse põhjust –, siis  
peame me nendega kõnelema  
keelteanniga, kindlate teadmistega  
õpetusest, kiindumuse,  
kannatlikkuse ja meelerahuga. Nagu  
manitses püha Peetrus, peame me  
olema *alati valmis kostma igäihele,*  
*kes teilt pärib aru lootuse kohta, mis*  
*teis on. Kuid tehke seda tasadusega ja*  
*aupaklikult, omades head*  
*südametunnistust.* [7] Ärgem  
unustagem kunagi, et meie  
apostolaat seisneb suures osas  
vooruse armastusväärsuse  
ilmutamises , igasugusest kibedast  
innukusest pagemises.

Pühakiri annab meile sellest  
arvukaid näiteid. Jeesus ei väsinud  
kunagi oma käitumisviisi seltamast,  
isegi mitte neile, kes otsisid  
võimalusi tema sõnu väänata. Seda  
tegi ta lihtsuse ja kujutusvõimega,  
kohandades seda, mida Ta oma  
kuulajatele rääkis, nõnda, et kõige

ülevamad tõed jõudsid nendeni, kel oli alandlik meel. Ta ärgitas kõiki pöördumisele, võtmata ära nende vabadust.

Jeesus äratas suikunud südametunnistused suure delikaatsusega, aidates neil omaenda tegusid objektiivselt hinnata. Me näeme seda Samaaria naise puhul. Esmalt võitis Jeesus naise usalduse, lastes tal näha, et kuigi Ta oli juut, ei keeldunud Ta samaarlasega rääkimast. Jeesus rääkis temaga sellest, mis naist huvitas, kuna vee ammutamine oli üks naise igapäevastest muredest. Ta valgustas vähehaaval naise südametunnistust sellise oskusega, mis on inimesel, kes teab, kuidas hingi lugeda. Ta palus naisel oma abikaasa kutsuda, pannes teda seeläbi avaldama peaaegu tahtmatult midagi oma isikliku elu kohta: *Mul ei ole meest*. Meie Issanda sõnad seavad ta lõpuks silmitsi tõe valgusega, näidates talle, et ta peab

pöörduma: „Sul onõigus, kui sa ütled: „Mul ei ole meest”, sest kuigi sul on olnud viis meest, ei ole see, kellega sa praegu elad, sinu mees.” [8]

Seesama juhtus ka nendega, kes süüdistasid abielu rikkunud naist: aga kui nad küsides peale käisid, ajas Jeesus enese sirgu ja ütles neile: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!” Ja ta kummardus jälle ja kirjutas maa peale. Ja seda kuuldes lahkusid nad üksteise järel, vanematest alates. [9]

Tema vapper ja halastav suhtumine avas tolle vaese naise südame andeksandmisele ja pöördumisele: Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu! [10]

Naisele, kes oli ametis oma igapäevaste tegevustega, kõneles meie Issand allikatest ja veest; talunikele rääkis Ta tööst põldudel; kalameestele rääkis Ta laevadest ja

võrkudest; seadusetundjatele pühakirjast. Milline suurepärane väljakutse: olla häälestatud iga aja ja koha muredele ja probleemidele, et teha õpetuse tõde arusaadavaks ja esitada seda armastusväärsel ja ligitõmbaval moel, meie kaasaegsetele sobivalt.

Me saame õppida näiteks Johannes Paulus II kogemusest. Pärast nii paljusid aastaid Kiriku ja hingede teenimist, osutas ta vajadusele „mõista meid ümbritsevate inimeste läbielamisi ja keelt, mida nad suhtlemiseks kasutavad.” [11] Me anname valgust, kui me teame, kuidas inimesi mõista, neid armastada ja, kui me püüame teha end arusaadavaks nii nagu tegi Jeesus. „Tänapäeval on vaja rohkelt kujutlusvõimet, kui me tahame õppida, kuidas rääkida usust ja elu kõige tähtsamatest küsimusest. See nõuab inimesi, kes oskavad armastada ja mõelda, sest

kujutlusvõime elab armastusest ja mõttest.” [12]

Inimestega neile arusaadavas keeles rääkimine, nõuab kujutlusvõimet; kujutlusvõime vajab armastust ning sügavat ja hästi omandatud teadmist tõest ning hetke asjaoludest. Hea õpetuse apostolaat on väga erinev päheõpitud vastuste nimistust.

Vastupidi, kui me õpime igat hinge palve ja sõpruse kaudu sügavalt tundma, kui me omandame hea õpetuse põhjalikult vagaduse ja õpingute kaudu, siis oleme me võimelised oma lootust põhjendama ja valgustama paljude inimeste südameid ja meeli Kristuse valgusega.

Kristuse õpetus peab valgustama ka erinevaid inimtegevuse sfääre. Igaühe õpetuslik koolitus peaks olema integreeritud tema professionaalse väljaõppega nii, et kompromiteerimata legitiimset

autonoomiat ja seadusi, mis on kohased loodud asjadele ja ühiskonnale, [13] saame me valgustada sügavaimat suunatust Jumala poole, mis annab üleloomuliku tähenduse kõigile inimlikele ettevõtmistele. Sellepärast on eriti tähtis omada kindlat arusaama Katoliku õpetuse teemadest, mis on eriliselt seotud inimese professionaalse valdkonnaga.

Veel enam, mitmetel fundamentaalsetel eetilistel küsimustel on eriline tähtsus tänapäeva maailma jaoks: näiteks probleemid, mis on seotud abielu ja perekonnaga, haridusega, bioetika ja ökoloogiaga.

Iga üks meist peab teadma, kuidas nendel teemadel kõneleda ja tagada neile, kes on meie ümber, arusaadavad seletused. Paljud nendest küsimustest puutuvad

loomuseadusesse ja need on mõistusele saavutatavad, ehkki ka need on avaldanud Jumal ja nende üle valvab Kirik. Seletused, mida me anname, ei saa alati tugineda Kiriku autoriteedile, eriti, kui inimesed väidavad, et neil ei ole usku või kui neil on väga vähe vaimulikku koolitust.

Vastupidi, me peame püüdma näidata, et Kirik on ekspert inimlikkuses, tehes selgeks sügava sidususe tema õpetuse ja inimese kohta käiva tõe vahel. „On oluline, et tehtaks erilisi pingutusi Kiriku seisukohtade korralikuks seletamiseks, rõhutades, et siin pole tegu uskmatutele usul põhineva vaate pealesurumisega, vaid sügaval inimloomuses juurdunud väärtuste tõlgendamise ja kaitsmisega. Sel moel saab armastusest tingimata kultuuri, poliitika, majanduse ja perekonna teenistus, nii et need fundamentaalsed põhimõtted, millest

sõltub inimolendite saatus ja tsivilisatsiooni tulevik, saavad olema kõikjal au sees. [14]

Tänapäeval on väga tähtis näidata, et loomuseaduse nõuded ei ole iseeneses *religioossed väärtused*.

Kuna need põhinevad tõel inimese kohta, siis „ei nõua need iseenesest seda, et need, kes neid kaitsevad, võtaksid omaks kristliku usu, ehkki Kiriku õpetus kinnitab neid ja valvab nende üle alati ja igal pool, inimese ja ühiskonna ühise hüve kohta kehtiva tõe omakasupüüdmatus teenistuses. [15]

Tõe omakasupüüdmatu teenimine juhib meid töötama inimlikuma ühiskonna edendamise suunas; sellise ühiskonna, mis oleks rohkem kooskõlas loomuseadusega. See ülesanne saab veel tungivamaks, kui terved ühiskonna osad otsustavad olla avalikult vastuolus loomuseadusega. Sellistel puhkudel

on kristlastel – kasutades kõiki  
lubatud vahendeid, mis on nende  
käsutuses, ja käitudes vähemalt  
samasuguse kavaluse ja  
taiplikkusega kui need, kes külvavad  
kurja [16] – õigus ja kohustus hoida  
institutsioone Jumala poole seatud  
tee asemel kurja ja hingede  
hukutamise poole suunatud tee  
hõlbustamisest. [17]

Me ei või sellisele olukorrale kunagi  
selga pöörata või vait jääda, sulgedes  
end elevandiluust torni. Iga üks  
meist peab olema koherentne  
katoliiklane kõigis meie elu  
olukordades, ilma valehäbita: mitte  
üksnes kodus, vaid ka kõigis meie  
sotsiaalsetes ja avalikes tegevustes.  
Neil, kes on pälvinud tõe ilma ühegi  
omapoolse teeneta, on kohustus olla  
alati oma eeskujuliku elu ja õigel  
hetkel öeldud sõnadega tõe  
tunnistajad, Kristuse tunnistajad.

Maailm on seisus, kus see vajab tugevat lootuse annust. Selleks, et külvata eeskuju soola ja hea õpetuse valgusega optimismi, peame me õppima lugema sündmusi usu objektiivsusega.

„Kui me vaatame tänapäeva maailma, rabavad meid rohked negatiivseid tegurid, mis võivad viia pessimismini. Kuid selline tunne pole õigustatud: meil on usk Jumalasse, meie Isasse ja Issandasse, Tema headusesse ja halastusse... Jumal valmistab kristluse jaoks ette suurt õitselepuhkemist ja me võime näha esimesi märke sellest juba nüüd... Kristlik lootus hoiab meid täielikult uuele evangelisatsioonile ja ülemaailmsele missioonile pühendununa ning juhib meid palvetama nõnda, nagu Jeesus meid õpetas: „Sinu riik tulgu. Sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal” (*Mt 6:10*). ” [18] Jumal äratab vajalikul hulgal

kutsumusi, et garanteerida tõe  
triumf, headus ja õiglus iga rahva  
elus, kogu inimkonna hüvang.

*C. Ruiz Montoya*

---

[1] Mt 5: 13–16

[2] Püha Josemaría. *Sepikoda*, 22

[3] Püha Gregorius Suur. *Moralia*. 6,  
22

[4] Tertulianus. *Apologeticum*, 39, 7

[5] 2Kr 6: 8–10

[6] Püha Josemaría. *Jumala sõbrad*,  
273

[7] 1Pt 3: 15– 16

[8] Jh 4: 16–18

[9] Jh 8: 7–9

[10] Jh 8: 10

[11] Paavst Johannes Paulus II. *Rise, Let Us Be On Our Way*, lk 105

[12] Ibid, lk 107

[13] Vrd Vatikani II kirikukogu, pastoraalne konstitutsioon *Gaudium et Spes* , nr 36

[14] Paavst Johannes Paulus II, apostellik kiri *Novo millenio ineunte*, 6. jaanuaril 2001, nr 51

[15] Usudoktriini kongregatsioon, *Doktrinaarne kiri mõningatest küsimusest seoses katoliiklaste seotuse ja käitumisega poliitilises elus* , 24. november 2002, III, nr 5

[16] Vrd Lk 16: 8

[17] Vrd Vatikani II kirikukogu, pastoraalne konstitutsioon *Gaudium et Spes* nr 25

[18] Johannes Paulus II, entsüklia  
*Redemptoris misso*, nr 86

---

pdf | document generated  
automatically from [https://opusdei.org/  
et-ee/article/sool-ja-valgus-eeskuju-ja-  
opetus/](https://opusdei.org/et-ee/article/sool-ja-valgus-eeskuju-ja-opetus/) (17.03.2026)